

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

ΤΟ ΕΛΕΓΚΤΙΚΟ ΣΥΝΕΔΡΙΟ

III ΤΜΗΜΑ

Συνεδρίασε δημόσια στο ακροατήριό του, στις 16 Νοεμβρίου 2018, με την ακόλουθη σύνθεση: Ιωάννης Σαρμάς, Αντιπρόεδρος, Πρόεδρος του Τμήματος, Βιργινία Σκεύη και Νεκταρία Δουλιανάκη, Σύμβουλοι, Μαρία Καραπέτη (εισηγήτρια) και Αθηνά Σιγάλα, Πάρεδροι με συμβουλευτική ψήφο.

Γενικός Επίτροπος της Επικρατείας: Παραστάθηκε ο Πάρεδρος στη Γενική Επιτροπεία της Επικρατείας Ιωάννης Βασιλόπουλος, ως νόμιμος αναπληρωτής της Γενικής Επιτροπείας της Επικρατείας, η οποία είχε κώλυμα.

Γραμματέας: Ειρήνη Μπολάκη, Προϊσταμένη Τμήματος του Ελεγκτικού Συνεδρίου (κατηγορίας ΔΕ με βαθμό Α').

Για να δικάσει την από ... 2008 και με αριθμό βιβλίου δικογράφων ... έφεση του ..., κατοίκου ..., ο οποίος δεν παραστάθηκε,

κ α τ ά του Ελληνικού Δημοσίου, που εκπροσωπεί νόμιμα ο Υπουργός Οικονομικών, ο οποίος παραστάθηκε διά του Παρέδρου του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους Κωνσταντίνου Παπαγεωργίου. Και

κ α τ ά της ... πράξης της 44^{ης} Διεύθυνσης του Γενικού Λογιστηρίου του Κράτους, με την οποία κανονίσθηκε στον εκκαλούντα, απόστρατο Αντισυνταγματάρχη, σύνταξη, υπολογισθείσα με βάση το βασικό μισθό Ταξίαρχου.

Κατά τη συζήτηση που ακολούθησε, το Δικαστήριο άκουσε:

Τον εκπρόσωπο του Ελληνικού Δημοσίου, ο οποίος ζήτησε την απόρριψη της έφεσης. Και

Τον Πάρεδρο στη Γενική Επιτροπεία της Επικρατείας στο Ελεγκτικό Συνέδριο, ο οποίος πρότεινε την παραδοχή αυτής.

Μετά τη δημόσια συνεδρίαση, το Δικαστήριο συνήλθε σε διάσκεψη.

**Αφού μελέτησε τα σχετικά έγγραφα και
Σκέφθηκε σύμφωνα με το νόμο**

Αποφάσισε τα εξής

1. Με την κρινόμενη έφεση, κατ' ορθή εκτίμηση του περιεχομένου της, ο εκκαλών, στρατιωτικός συνταξιούχος ως απόστρατος Αντισυνταγματάρχης (μακράς ανακατάταξης), ζητεί τη μεταρρύθμιση της πράξης της 44^{ης} Διεύθυνσης του Γενικού Λογιστηρίου του Κράτους (Γ.Λ.Κ.), με την οποία του κανονίσθηκε σύνταξη με βάση το βασικό μισθό Ταξίαρχου, πληρωτέα από την 1.8.2007, επιδιώκοντας να υπολογισθεί αυτή με βάση το βασικό μισθό Υποστράτηγου. Τέλος, ζητεί να καταλογισθούν τα δικαστικά του έξοδα εις βάρος του εφεσίβλητου.

2. Νομίμως εχώρησε η συζήτηση της υπό κρίση έφεσης παρά την απουσία του εκκαλούντος, η οποία δεν επηρεάζει την πρόοδο της δίκης, αφού, όπως προκύπτει από την από 18.9.2018 έκθεση επίδοσης της δικαστικής επιμελήτριας του Ελεγκτικού Συνεδρίου Μαρίνας Κουτσούκου προς τον αντίκλητο του εκκαλούντος, αυτός κλητεύθηκε νομότυπα και εμπρόθεσμα για να παραστεί στη συζήτηση που αναγράφεται στην αρχή της παρούσας (άρθρα 27, 34 παρ. 1, 43 παρ. 3, 59 και 65 του π.δ/τος 1225/1981, ΦΕΚ Α' 304 - βλ. και άρθρο 62 παρ. 3 του ν. 4387/2016, ΦΕΚ Α' 85, όπως αντικαταστάθηκε με το άρθρο 31 παρ. 1 του ν.4445/2016, ΦΕΚ Α' 236).

3. Για την κρινόμενη έφεση καταβλήθηκε το νόμιμο παράβολο (βλ. το, σειράς Α', 2192467 ειδικό έντυπο γραμματίου του Δημοσίου).

4. Η υπό κρίση έφεση έχει ασκηθεί εμπρόθεσμα και κατά τα λοιπά νομότυπα. Είναι, επομένως, τυπικά δεκτή και πρέπει να εξετασθεί περαιτέρω κατά τη βασιμότητά της.

5. Με την κρινόμενη έφεση, ο εκκαλών προβάλλει ότι μη νομίμως κανονίσθηκε η σύνταξή του, με την πράξη της 44^{ης} Διεύθυνσης του Γ.Λ.Κ., με βάση το βασικό μισθό Ταξίαρχου, κατ' εφαρμογή των διατάξεων του άρθρου 6 παρ. 1 περ. ε' του ν. 2838/2000, όπως αντικαταστάθηκαν με το άρθρο 37 παρ. 2 του ν. 3016/2002, καθόσον αυτός κρίθηκε ως ευδοκίμως τερματίσας τη σταδιοδρομία του και ως εκ τούτου εδικαιούτο να υπολογισθεί αυτή με βάση το βασικό μισθό Υποστράτηγου, κατά σωρευτική εφαρμογή και των περί ευδοκίμως τερματισάντων τη σταδιοδρομία τους αξιωματικών διατάξεων της παρ. 2 του ως άνω άρθρου 6 του ν. 2838/2000, δεδομένου ότι η απόλυση αξιωματικού μακράς ανακατάταξης, όπως ο ίδιος, με την ανωτέρω κρίση εξομοιώνεται, σύμφωνα με το άρθρο 4 παρ. 1 του Συντάγματος, προς την αποστρατεία μόνιμου αξιωματικού με την κρίση αυτή.

6. Από τις διατάξεις των άρθρων 5 και 6 του ν. 2838/2000 «Ρύθμιση θεμάτων προσωπικού της Ελληνικής Αστυνομίας και άλλες διατάξεις»

(ΦΕΚ Α' 179), όπως αντικαταστάθηκαν εν μέρει με τις διατάξεις του άρθρου 37 του ν. 3016/2002 «Για την εταιρική διακυβέρνηση, θέματα μισθολογίου και άλλες διατάξεις» (ΦΕΚ Α' 110), ερμηνευόμενες σε συνδυασμό προς τις διατάξεις του άρθρου 34 του Κώδικα Πολιτικών και Στρατιωτικών Συντάξεων (Συνταξιοδοτικός Κώδικας, π.δ. 166/2000, ΦΕΚ Α' 153 και ήδη π.δ. 169/2007, ΦΕΚ Α' 210), συνάγεται ότι οι προβλεπόμενες σε αυτές μισθολογικές προαγωγές των εν ενεργεία αξιωματικών και υπαξιωματικών, οι οποίες τους απονέμονται αναλόγως της υπηρεσιακής τους προέλευσης, του βαθμού τους και των ετών της στρατιωτικής τους υπηρεσίας, ήτοι χωρίς ιδιαίτερη αξιολόγηση από τα αρμόδια συμβούλια κρίσης για τη χορήγηση αυτών, αλλά με τη συνδρομή τυπικών κριτηρίων, αποτελούν μέρος των συντάξιμων αποδοχών τους και λαμβάνονται υπόψη κατά τον κανονισμό της σύνταξής τους (βλ. ΕλΣ. Ολ. 2000/2013, 961, 1433/2012, 1013, 1597, 1598/2011, 1459/2005, 814/2004 κ.ά.).

7. Ειδικότερα, από τις διατάξεις του άρθρου 6 παρ. 1 περ. ε' του ν. 2838/2000, όπως αντικαταστάθηκαν από την 1.7.2002 με το άρθρο 37 παρ. 2 του ν. 3016/2002, συνάγεται ότι η σύνταξη των αξιωματικών που προέρχονται από ανώτατα στρατιωτικά εκπαιδευτικά ιδρύματα, οι οποίοι αποστρατεύθηκαν με το βαθμό του Αντισυνταγματάρχη, υπολογίζεται από την 1.7.2002 με βάση το βασικό μισθό Ταξίαρχου, εφόσον έχουν συμπληρώσει 28 έτη πραγματικής στρατιωτικής υπηρεσίας.

8. Περαιτέρω, σύμφωνα με τις διατάξεις της παρ. 2 του ως άνω άρθρου 6 του ν. 2838/2000, εάν οι ίδιοι αξιωματικοί αποστρατευθούν ως ευδοκίμως τερματίσαντες τη σταδιοδρομία τους, η σύνταξή τους υπολογίζεται με βάση τον βασικό μισθό του αμέσως επόμενου βαθμού αυτού με τον οποίο συνταξιοδοτούνται κατά πλήρη βασικό μισθό κατ' εφαρμογή της παρ. 1 περ. ε' του ίδιου άρθρου (όπως ισχύει), ήτοι με βάση αυτόν του Υποστράτηγου. Όπως δε προκύπτει από την οικεία εισηγητική έκθεση των ανωτέρω διατάξεων, σκοπός του νομοθέτη ήταν η οικονομική αντιστάθμιση, με την παροχή πρόσθετης μισθολογικής προαγωγής, της αρνητικής υπηρεσιακής εξέλιξης των αξιωματικών από το βαθμό του Αντισυνταγματάρχη και άνω, που παραλείπονται από τις προαγωγές και αποστρατεύονται αυτεπαγγέλτως με τον (οργανικό) βαθμό που κατέχουν ως ευδοκίμως τερματίσαντες τη σταδιοδρομία τους (βλ. Ολ. ΕλΣ 1279/2019), ήτοι όταν η σχετική κρίση του αξιωματικού είναι δυσμενής (βλ. άρθρο 18 παρ. 1 εδ. γ' του ισχύσαντος κατά τον κρίσιμο χρόνο ν. 2439/1996 «Ίεραρχία και εξέλιξη των αξιωματικών των Ενόπλων Δυνάμεων και άλλες διατάξεις», ΦΕΚ Α' 219 και Ολ. ΕλΣ 1279/2019), γι' αυτό και η θεσπιζόμενη με αυτές μισθολογική προαγωγή χορηγείται προσθέτως εκείνης που τυχόν έχει ήδη λάβει ο στρατιωτικός κατ' εφαρμογή των διατάξεων της παρ. 1 του ίδιου άρθρου (βλ. Ολ. ΕλΣ 784, 2004/2016,

1786/2012, 2796/2011, 2277/2009, 2447, 2466/2008). Εκ των ανωτέρω παρέπεται ότι σε περίπτωση που δεν συντρέχει στο πρόσωπο του αξιωματικού, που αποστρατεύεται με βαθμό Αντισυνταγματάρχη ή ανώτερο, η ως άνω προϋπόθεση της δυσμενούς κρίσης και αρνητικής υπηρεσιακής του εξέλιξης, ήτοι της παράλειψής του από τις προαγωγές και της αποστρατείας αυτού με τον κατεχόμενο οργανικό βαθμό ως ευδοκίμως τερματίσαντος τη σταδιοδρομία του, αυτός δεν δικαιούται την πρόσθετη μισθολογική προαγωγή του άρθρου 6 παρ. 2 του ν. 2838/2000 (Ολ. ΕΛΣ 1279/2019).

9. Στο άρθρο 2 του ν. 1680/1987 «Τροποποίηση διατάξεων για τους εφέδρους αξιωματικούς, τους αξιωματικούς Αεροπορίας Στρατού ειδικής μονιμότητας και άλλες διατάξεις» (ΦΕΚ Α' 7) ορίζεται: «1. Έφεδροι αξιωματικοί (άνδρες και γυναίκες) που έχουν ανακαταταγεί με βάση τις διατάξεις της περίπτωσης β' της παραγράφου 3 του άρθρου 23 του α.ν. 833/1937, όπως αντικαταστάθηκε με το άρθρο 1 του ν.δ. 1306/1972 (ΦΕΚ 221), μπορούν να ζητούν την ανανέωση της παραμονής τους στο στράτευμα κάθε τριετία μέχρι να συμπληρώσουν συνολική συντάξιμη υπηρεσία τριάντα πέντε (35) ετών, εκτός αν καταληφθούν από το όριο ηλικίας του βαθμού τους, οπότε απολύονται και πριν από τη συμπλήρωση του χρόνου αυτού (...). 2. (...). 3. Οι ανακατατασσόμενοι εγγράφονται σε ιδιαίτερη επετηρίδα καθ' όπλο ή σώμα με βάση το βαθμό κατάταξής τους, το χρόνο πραγματικής στρατιωτικής υπηρεσίας, την ΕΣΣΟ για όσους έχουν τον ίδιο χρόνο υπηρεσίας, και τη μεταξύ τους αρχαιότητα και εξελίσσονται μέχρι το βαθμό του ταγματάρχη ύστερα από παραμονή στο βαθμό του ανθυπασπιστή τέσσερα (4) χρόνια, του ανθυπολοχαγού τέσσερα (4) χρόνια, του υπολοχαγού έξι (6) χρόνια και του λοχαγού επτά (7) χρόνια (...). Ένα μήνα πριν να συμπληρώσουν το χρόνο που προβλέπεται από την παράγραφο 1 ή να καταληφθούν από το όριο ηλικίας, προάγονται στον επόμενο βαθμό μέχρι και του αντισυνταγματάρχη και στη συνέχεια απολύονται με απόφαση του Υπουργού Εθνικής Άμυνας (...). 4. (...). 5. (...). 6. (...). 7. Κάθε λεπτομέρεια που αναφέρεται στη διαδικασία ανακατάταξης και ανανέωσης της, στις κρίσεις καταλληλότητας, στην ένταξη στις επετηρίδες, στη φοίτηση σε σχολεία, στη διαδικασία απόλυσης καθώς και στην εφαρμογή των διατάξεων του παρόντος ρυθμίζεται με απόφαση του Υπουργού Εθνικής Άμυνας, που δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως. 8. Οι αξιωματικοί που αναφέρονται στο άρθρο αυτό εξομοιώνονται από απόψεως αποδοχών, παροχών και υγειονομικής περίθαλψης με τους ομοιόβαθμους τους μόνιμους αξιωματικούς. 9.(...). 10 (...). Στο δε άρθρο 11 της εκδοθείσας κατ' εξουσιοδότηση της παραγράφου 7 του ως άνω άρθρου Φ.415.21/19/858638/Σ.885/12.3.87 απόφασης του Υπουργού Εθνικής Άμυνας «Ρύθμιση θεμάτων που αφορούν στους Εφέδρους Αξ/κούς μακράς ανακατάταξης και Φροντιστές Όπλων των άρθρων 1 και 2 του Ν.1680/1987» (ΦΕΚ Β' 122/17.3.1987), ορίζεται: «Οι έφεδροι αξιωματικοί

μακράς ανακατάταξης του άρθρου 2 του Ν. 1680/87 διέπονται από τις διατάξεις του νόμου αυτού και τις διατάξεις για τους έφεδρους αξιωματικούς. Για θέματα που δεν προβλέπει η παραπάνω νομοθεσία, καθώς επίσης για τη χορήγηση κάθε είδους αδειών (κανονικών, αναρρωτικών κλπ) και προαγωγών εφαρμόζονται αναλογικά οι διατάξεις που ισχύουν κάθε φορά για τους μόνιμους αξιωματικούς».

10. Από τις ανωτέρω εκτιθέμενες διατάξεις του άρθρου 2 του νόμου 1680/1987, που εφαρμόζονται σε έφεδρους αξιωματικούς που έχουν ανακαταταγεί με βάση τις διατάξεις της περίπτωσης β' της παρ. 3 του άρθρου 23 του α.ν. 833/1937 και έχουν ζητήσει την ανανέωση ανά τριετία της παραμονής τους στο στράτευμα μέχρι τη συμπλήρωση συντάξιμης υπηρεσίας τριάντα πέντε ετών, προκύπτει ότι οι ανωτέρω αξιωματικοί εγγράφονται σε ιδιαίτερη επετηρίδα και εξελίσσονται μέχρι το βαθμό του Ταγματάρχη. Ένα μήνα πριν να συμπληρώσουν τριακονταπενταετία ή να καταληφθούν από το όριο ηλικίας, προάγονται στον επόμενο βαθμό μέχρι και το βαθμό του Αντισυνταγματάρχη και ακολούθως απολύονται με απόφαση του Υπουργού Εθνικής Άμυνας. Κατά τα ρητώς δε προβλεπόμενα στην παρ. 8 του ως άνω άρθρου 2 του ν. 1680/1987, οι εν λόγω αξιωματικοί εξομοιώνονται από απόψεως αποδοχών, παροχών και υγειονομικής περίθαλψης με τους ομοιόβαθμους τους μόνιμους αξιωματικούς (βλ. Ολ. ΕλΣ 1279/2019, ΙΙΙ Τμ 7763/2015, 3665/2013, 2331/2008).

11. Από τις ίδιες ως άνω διατάξεις, ερμηνευόμενες σε συνδυασμό με αυτές των άρθρων 6 παρ. 1 και 2 του ν. 2838/2000 (όπως ισχύουν) και 34 του Σ.Κ., προκύπτει ότι στους ανωτέρω αξιωματικούς του άρθρου 2 του νόμου 1680/1987 εφαρμόζονται οι διατάξεις του άρθρου 6 παρ. 1 του νόμου 2838/2000, όχι όμως και εκείνες της παραγράφου 2, εφόσον αυτοί, αφού κριθούν ως ευδοκίμως τερματίσαντες την υπηρεσία τους λόγω τριακονταπενταετίας, προάγονται, κατά τα προεκτεθέντα, πριν από την απόλυσή τους, στον επόμενο βαθμό, και, συνεπώς, δεν υφίσταται στην περίπτωση τους δυσμενής κρίση και απομάκρυνσή τους από τις τάξεις του Στρατού με τον κατεχόμενο οργανικό βαθμό, προϋπόθεση που πρέπει να συντρέχει (βλ σκέψη 8), σύμφωνα με τη βούληση του νομοθέτη, για τη χορήγηση πρόσθετης μισθολογικής προαγωγής κατ' εφαρμογή των διατάξεων της παραγράφου 2 του άρθρου 6 του νόμου 2838/2000 (βλ. Ολ. ΕλΣ 1279/2019).

12. Στην υπό κρίση υπόθεση, από το σύνολο των στοιχείων του φακέλου, εκτιμώντων το καθένα ξεχωριστά και σε συνδυασμό μεταξύ τους, προκύπτουν τα εξής: Ο εκκαλόν κατετάγη στο Στρατό Ξηράς στις ... 1974, ονομάσθηκε Δόκιμος Έφεδρος Αξιωματικός στις ... 1975 και ορκίσθηκε ως έφεδρος Ανθυπολοχαγός στις ... 1976. Έκτοτε υπηρέτησε με αλλεπάλληλες ανανεώσεις της ανακατάταξής του, υπαχθείς, στις ... 1987,

στις διατάξεις του άρθρου 2 του ν. 1680/1987 και προαγόμενος από βαθμό σε βαθμό, μέχρι την προαγωγή του σε Αντισυνταγματάρχη με το από ... π.δ. (ΦΕΚ Γ΄ ... 2007), διότι κρίθηκε ως ευδοκίμως τερματίσας τη σταδιοδρομία του λόγω συμπλήρωσης συνολικής υπηρεσίας 35 ετών. Κατόπιν τούτου, με την ... απόφαση του Υπουργού Εθνικής Άμυνας απολύθηκε από τις τάξεις του ενεργού Στρατού. Συνακόλουθα, με την ... πράξη της Διευθύντριας της 44^{ης} Διεύθυνσης του Γ.Λ.Κ. κανονίσθηκε σε αυτόν σύνταξη, πληρωτέα από 1.8.2007 και υπολογισθείσα με βάση το βασικό μισθό Ταξίαρχου και τη συνολική πραγματική συντάξιμη υπηρεσία του από έτη 38-2-20 (εκ των οποίων από έτη 28-3-23 πραγματική στρατιωτική υπηρεσία), κατ' εφαρμογή των διατάξεων του άρθρου 6 παρ. 1 περ. ε΄ του ν. 2838/2000, όπως αντικαταστάθηκαν με την παρ. 2 του άρθρου 37 του ν. 3016/2002.

13. Με τα δεδομένα που εκτίθενται στις σκέψεις 5 και 12 και κατά τα γενόμενα δεκτά στη σκέψη 11, το Δικαστήριο κρίνει ότι νομίμως κανονίσθηκε η σύνταξη του εκκαλούντος με βάση το βασικό μισθό Ταξίαρχου, με την προσβαλλόμενη πράξη. Τούτο δε διότι ο εκκαλών, μακράς ανακατάταξης αξιωματικός του άρθρου 2 του ν. 1680/1987, που συμπλήρωσε τριακονταπενταετή υπηρεσία και είχε ήδη εξελιχθεί στον ανώτερο προβλεπόμενο βαθμό του Ταγματάρχη, προήχθη δε, πριν την απόλυσή του, στο βαθμό του Αντισυνταγματάρχη, συνεπεία της ευμενούς κρίσης αυτού ως ευδοκίμως τερματίσαντος τη σταδιοδρομία του λόγω συμπλήρωσης τριακονταπενταετίας, εδικαιούτο μεν τη μισθολογική προαγωγή του στο βαθμό του Ταξίαρχου, δυνάμει του άρθρου 6 παρ. 1 περ. ε΄, όπως ισχύει, αφού έφερε κατά την απόλυσή του το βαθμό του Αντισυνταγματάρχη, έχοντας συμπληρώσει πλέον των 28 ετών πραγματικής στρατιωτικής υπηρεσίας, όχι όμως και την πρόσθετη μισθολογική προαγωγή της παρ. 2 του ίδιου άρθρου, καθόσον δεν συντρέχει στο πρόσωπό του η απαιτούμενη προϋπόθεση της δυσμενούς κρίσης και παράλειψης αυτού από τις προαγωγές, ο δε ισχυρισμός του περί εξομοίωσης, δυνάμει του άρθρου 4 παρ. 1 του Συντάγματος, της απόλυσής του με την κρίση αυτού ως ευδοκίμως τερματίσαντος τη σταδιοδρομία του με την αποστρατεία μόνιμου ομοιόβαθμου αξιωματικού με την ίδια κρίση είναι απορριπτέος ως αλυσιτελώς προβαλλόμενος.

14. Κατ' ακολουθίαν των ανωτέρω, η ένδικη έφεση είναι απορριπτέα ως αβάσιμη.

15. Μετά την κατά τα ανωτέρω απόρριψη της έφεσης, πρέπει να διαταχθεί η κατάπτωση υπέρ του Δημοσίου του κατατεθέντος για την άσκησή της παραβόλου (άρθρο 73 παρ. 4 του κυρωθέντος με το άρθρο πρώτο του ν. 4129/2013 -ΦΕΚ Α΄ 52- Κώδικα Νόμων για το Ελεγκτικό Συνέδριο).

Δια ταύτα

Απορρίπτει την έφεση. Και
Διατάσσει την κατάπτωση υπέρ του Δημοσίου του κατατεθέντος για
την άσκησή της παραβόλου.

Κρίθηκε και αποφασίσθηκε στην Αθήνα, στις 20 Ιουνίου και στις 27
Σεπτεμβρίου 2019.

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ
ΙΩΑΝΝΗΣ ΣΑΡΜΑΣ

Η ΕΙΣΗΓΗΤΡΙΑ ΠΑΡΕΔΡΟΣ
ΜΑΡΙΑ ΚΑΡΑΠΕΤΗ

Η ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ
ΕΙΡΗΝΗ ΜΠΟΛΑΚΗ

Δημοσιεύθηκε σε δημόσια συνεδρίαση, στο ακροατήριο του
Δικαστηρίου, στις 10 Απριλίου 2020.

Η ΠΡΟΕΔΡΟΣ
ΜΑΡΙΑ ΑΘΑΝΑΣΟΠΟΥΛΟΥ

Η ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ
ΣΟΦΙΑ ΚΟΥΤΣΟΒΟΥΛΟΥ